

Pasākumu piemēri Studentu inovāciju programmas ietvaros (kopsavilkums no Latvijas un ārvalsts piemēriem):

Pasākumi (ko darīt?)

- Inovāciju konkurss vai sacensības (prototipu / biznesa ideju prezentāciju konkurss, t.sk. problēmjaudājumu banka, aktivitāšu sacensības utt.);
- Inovāciju darbnīcas (uzņēmējdarbības kompetenču attīstība, darbs komandā, dizaina domāšana, tīklošanās, investoru piesaiste, atbalsts prototipēšanā vai konkursa / programmu pieteikumu rakstīšanā utt.);

Instrumenti / līdzekļi (kur?)

- Vasaras skola (ievadzināšanas uzņēmējdarbībā / biznesa attīstība / start-up izveide)
- Inovatoru stunda (Iknedēļas sapulce, apspriež inovatīvas idejas, to realizēšanu)
- Interesu grupu saieti (meet-ups)
- Radošās laboratorijas
- Prototipēšanas studijas
- Mācību konferences
- Investoru piesaistes konference (dalība)
- Pūļa finansējuma platforma
- Inovāciju festivāls
- Inovācijas motivējošas stipendijas
- Pirmsinkubatora / inkubatora pakalpojumi

2.1. tabula

Ārzemju prakses piemēru apraksts

	Atbalsta veids / organizācija	Darbības princips / nosacījumi
1	<p>Sadarbību platforma</p> <p>Alto uzņēmējdarbības centrs (Aalto Center for Entrepreneurship), Aalto Universitāte, Somija https://ace.aalto.fi/</p>	<p>Darbības veids: Savieno universitātes uzņēmējdarbības aktivitātes ar attiecīgām ekosistēmām – inkubatori, akseleratori, investori.</p> <p>Projekta ilgums: 9 mēneši (1 mācību gads)</p> <p>Kopējais finansējums projektam:</p> <p>Pieļaujamās izmaksas 1 projektam:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mobilitāte 2500 EUR, – ceļa izmaksas 16.20 EUR/dienā, – materiāli prototipēšanai un gala prezentācijai (vienības, kas pārsniedz 300 EUR, tiek saskaņots ar mācītspēku). <p>Finansējuma avots: Kopējais gada budžets Aalto Dizaina fabrikas uzturēšanai – 3.5 M EUR/gadā, universitātes līdzfinansējums 2 M EUR</p> <p>Industrijas līdzmaksājums: 10 000 EUR studentu komandai</p> <p>Industrijas pārstāvji iesaistās projekta finansēšanā, problēmsituācijas definēšanā, projekta izstrādē un rezultātu izvērtēšanā.</p>
2	<p>Zināšanu apmaiņas centrs / sadarbību platforma</p>	<p>Darbības veids: Zināšanu apmaiņas centrs. Siemens AG valdes locekļi nodod risināmos jautājumus CKI pārstāvjiem, CKI</p>

<p>Siemens Zināšanu apmaiņas centrs (Centre of Knowledge Interchange, CKI), Vācija.</p>	<p>pārstāvji kontaktējas ar augstskolu vadību un atrod vislabāko komandu problēmas risināšanai. Projekta ilgums: 6 mēneši un vairāk Kopējais finansējums 1 projektam: sākot no 50 000 Euro Finansējuma avots: 50% Centre of Knowledge Interchange, 50% augstskolas finansējums</p>
<p>Biznesa inkubators</p> <p>Atēnu uzņēmējdarbības un inovāciju centrs, Grieķija, Atēnu ekonomikas un biznesa universitāte https://acein.aueb.gr/en/</p>	<p>Darbības veids: Atēnu centrs Uzņēmējdarbība un inovācijas-ACEin ir inkubācijas centrs, kas piedāvā atbalstu pētniekiem un potenciālajiem jaunajiem uzņēmējiem, lai attīstītu inovatīvas biznesa idejas un komercializētu tās. Inovāciju centrs īpaši atbalsta studentus, kuri vēlas pārvērst savas inovatīvas uzņēmējdarbības idejas vai zinātnisko pētījumu rezultātus par ilgtspējīgu biznesa modeli, vai vēlas veidot start-up.</p>
<p>Biznesa inkubators</p> <p>iAccelerate, Austrālija, Vūlongongas universitāte (University of Wollongong) www.iaccelerate.com.au</p>	<p>Darbības veids: universitātes biznesa inkubators, finansējums no sēklas kapitāla fonda Finansējuma avots: Kopējais iAccelerate sēklas kapitāla fonds ir 10 M USD (8 901 550 EUR) Finansējuma struktūra: 90% valsts finansējums, 10% universitātes finansējums</p>
<p>Biznesa birojs</p> <p>Maltas biznesa birojs (Malta Business Bureau) http://mbb.org.mt/</p>	<p>Darbības veids: Maltas biznesa birojs piedāvā ekspertu konsultācijas un atbalsta piekļuvi finansējumam, regulāri meklē finansēšanas programmas un informē, izglīto savus biedrus par Eiropas finansējuma iegūšanas iespējām. Finansējuma avots: ES fondi</p>
<p>Sadarbības tīkls</p> <p>LifeScience Klaster Krakow, Polija http://lifescience.pl/en/</p>	<p>Darbības veids: klasteris, sadarbības tīkls, kas nodrošina ieguldījumu dabaszinātņu nozares inovācijās. Projekta ilgums: Kopējais finansējums 1 projektam: Pieļaujamās izmaksas: Finansējuma avots: Industrijas līdzmaksājums:</p>
<p>Kopienas iesaistīšanās birojs (Office of Community Engagement) Simon Fraser University, Kanāda http://www.sfu.ca/</p>	<p>Darbības veids: Kopienas iesaistīšanās birojs administrē: - SFU Public Square¹ kopiena; - Iekšējais konkurss par sēklu finansējumu universitātes kopienas iniciatīvām²; - SFU Innovates³: SFU centrālais mezgls SFU inovāciju kultūras un sadarbības iespēju izpētei; - SFU Surrey TD kopienas iesaistīšanās centrs⁴; - Warren Gill balva par ieguldījumu Kopienā⁵ un SFU Surrey - Central City Studentu kopienas iesaistīšanās sacensības⁶. Esošās:</p>

¹ <http://www.sfu.ca/publicsquare.html>

² <http://www.sfu.ca/engage/community-engagement-initiative.html>

³ <http://cec.sfu.ca/>

⁴ <http://innovates.vpr.sfu.ca/>

⁵ <http://www.sfu.ca/engage/community-impact-award/call-for-nominations.html>

⁶ <https://www.sfu.ca/engagement-competition.html>

	<p>- Friends of Simon⁷: godalgotā SFU fakultātes izglītības iniciatīva, Friends od Simon rekrūtē, gatavo, un nozīmē augstskolu studentus kā rakstpratības pasniedzējus Lower Mainland;</p> <p>- Philosophers' café: skolēnu, pensionāru, studentu u.c. iesaiste dialoga stimulēšanā neformālā gaisotnē Vankuveras Metro apgabalā⁸;</p> <p>- Café Scientifique⁹: neformālās tikšanas vietējos krogos un kafējnīcās, lai diskutētu par veselību un populāro zinātni;</p> <p>- CityStudio13: Vancouver: partnerība starp Vankūveras pilsētu un sešiem pēcvidusskolas institūcijām palīdz reālistiskām ilgtspējīgām iniciatīvām.</p> <p>Papildu mehānismi ietver kopienas VanCity biroju, SFU Nometņu programmas¹⁰, un SFU Mūzizglītības programmu.</p> <p>Projekta ilgums: atkarīgs no projekta.</p> <p>Kopējais finansējums 1 projektam: 2014.gadā SFU uzsāka līdzekļu vākšanu "Iesaistīšanas spēks" kampaņai. 2016. gada septembrī, SFU sasniegta rekordliela summa CAD \$ 275m (€ 196.2m), kas pārsniedza sākotnējo uzstādīto mērķi CAD \$ 250m (€ 178.3m) mērķi.</p> <p>Finansējuma avots: ziedojumi</p>
<p>Sadarbības tīkls</p> <p>Regina universitāte, Kanāda https://www.uregina.ca/</p>	<p>Darbības veids: sadarbības tīkls ar uzņēmumiem</p> <p>Finansējuma avots: akcelerators (pasūtītājs – uzņēmums)</p> <p>Industrijas līdzmaksājums: ieguldījums natūrā (infrastruktūra, cilvēkresursi, informācija)</p>
<p>Inovāciju laboratorija</p> <p>MIT Media Lab, Masačusetas Tehnoloģiju institūts, ASV</p>	<p>Darbības veids: MIT Media Lab pasaules līmeņa inovāciju laboratorija ar 30 gadu pieredzi. Media Lab līdzfinansē 80 korporatīvie partneri, kuri ik gadu maksā dalības maksu.</p>
<p>Biznesa inovāciju centrs</p> <p>Tallinas Tehnoloģiju universitāte TUT Innovation Business Center MEKTORY https://www.ttu.ee/mektory-eng</p>	<p>Darbības veids: Apvieno studentus, industriju, mācībspēkus projektu realizēšanā. Biznesa inovāciju centrā MEKTORY ietilpst – prototipēšanas laboratorijas, inovāciju centri, studijas, konferenču telpas, testēšanas laboratorijas utt.</p> <p>Projekta ilgums: 4 līdz 8 mēneši, atkarīgs no projekta</p> <p>Finansējuma avots: Universitāte 800 000 EUR, EU un valsts finansējums 350 000 EUR</p> <p>Industrijas līdzmaksājums: 34% no projekta</p>
<p>Konkurss</p> <p>University of Pecs, Ungārija http://ivpitch.pte.hu/</p>	<p>Darbības veids: Starptautiskais video Pitch konkurss (IVP) – studentiem jāizveido 2 min garš video un jāapraksta uzņemtās idejas biznesa modeli.</p> <p>Kopējais finansējums 1 projektam: balva uzvarētājkomandai -700EUR, otrai vietai – 300EUR</p>

⁷ <https://www.sfu.ca/education/fostutor.html>

⁸ <https://www.sfu.ca/continuing-studies/about/program-units/philosophers-cafe/about-philosophers-cafe.html>

⁹ https://www.sfu.ca/science/programs---events-for-the-general-public/cafe_scientifique1.html

¹⁰ <https://www.sfu.ca/camps.html>

<p>Fonds</p> <p>McGill universitāte, Kanāda https://www.mcgill.ca/studentervices/funding/innovati on</p>	<p>Darbības veids: Studentu pakalpojumu inovāciju fonda ietvaros tiek finansēti McGill universitātes studentu inovatīvi pētījumu projekti</p> <p>Projekta ilgums: 1 vai vairāki gadi, atkarībā no projekta</p> <p>Kopējais finansējums 1 projektam: divu veidu atbalsti – līdz \$5000 un virs \$5000</p> <p>Pieļaujamās izmaksas:</p> <p>Finansējuma avots: Studentu pakalpojumu inovāciju fonds</p> <p>2015. gadā atbalstīti seši “vairāk kā \$5000” projekti un trīs ”līdz \$5000” projekti.</p>
<p>Grants</p> <p>Inovāciju iniciatīvas grants</p> <p>The University of Edinburgh, UK http://www.ed.ac.uk/development-alumni/iig</p>	<p>Darbības veids: atbalsta mērķis ir veicināt jaunas iniciatīvas mācību, pētniecības un studentu pieredzē. Grants paredzēts, lai atbalstītu unikālas aktivitātes vai nodrošinātu jaunuzņēmumu atbalsta fondu.</p> <p>Projekta ilgums: 6 - 12 mēn</p> <p>Kopējais finansējums 1 projektam: līdz £5,000</p> <p>Pieļaujamās izmaksas: atskaitās pēc finanšu norēķina dokumentiem, var pirkt arī pamatlīdzekļus, tie pēc projekta beigām paliek universitātes īpašumā. Granta saņēmēji nedrīkst to izmaksāt sev algā.</p> <p>Finansējuma avots: Edinburgas Fonds</p>
<p>Inovāciju un uzņēmējdarbības centrs</p> <p>Albert J. Simone studentu inovāciju un uzņēmējdarbības centrs</p> <p>Rochester Institute of Technology, ASV http://www.rit.edu/research/simonecenter/student-innovation-challenge</p>	<p>Darbības veids: Albert J. Simone studentu inovāciju un uzņēmējdarbības centra mērķis ir uzlabo inovāciju un uzņēmējdarbību RIT universitātē, tajā skaitā arī uzturēt RIT Studentu biznesa inkubatoru un Venture Creations inkubatoru.</p> <p>Projekta ilgums: akadēmiskais gads</p> <p>Kopējais finansējums 1 projektam: \$1,500 ... \$3,000</p> <p>Pieļaujamās izmaksas: atbilstoši institūta politikai un procedūrām, iesniedzot pieprasījumu institūtam</p> <p>Finansējuma avots: Rochester Institute of Technology</p> <p>Centra piedāvā šādas atbalstu programmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NSF I-Corps programma - Grantu finansējums nodrošina stipendijas studentu un fakultāšu komandām, kas izstrādā komercializācijas projektu. • Studentu inkubatora programma - strādājot pie sava biznesa idejas, studentiem ir pieeja biroja darba vietai, darba vadītājiem mentoriem, kā arī tiek iegūti KP. • Mazā uzņēmējdarbība – studenti iegūst KP par darbību uzņēmējdarbībā • Saunders Summer Startup - intensīva vasaras inkubācijas programma, kurā studenti iegūst stipendiju, lai attīstītu savu biznesa ideju. • Inovāciju izaicinājuma stipendija - nelielas stipendijas studentiem, lai sekmētu novatoriskas projekta idejas. • Studio 930 - lielāko rūpnieciskā dizaina studiju konsultantu komanda, kas strādā ar studentu vadītājiem uzņēmējdarbības projektiem. • MAGIC Co-Up - izstrādāta, lai palīdzētu finansēt studentus vasarā, sadarbojoties ar multidisciplinārām

		<p>komandām, kas noved pie jaunuzņēmumu izveidošanas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • DiscoverRIT - pirms orientēšanās programma ienākošajiem pirmkursiem un studentiem, kas iepazīstas ar jauninājumiem un uzņēmējdarbību RIT. <p>Centrs publicē šādas atbalsta un konkursu iespējas studentiem un fakultātei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crowdfunding at RIT • Berthiaume 2017 Innovation Challenge Final Competition • VentureWell \$25K for STEM Innovators • Create the Future Design Contest • MASS Challenge Accelerator • Lightspeed Summer Fellowship • ALPFA Skype call with founders of Feat Sock and UMass Alumni • The Berthiaume Center for Entrepreneurship Innovation Challenge Final Competition • TCU Richards Barrentine Values and Ventures® Competition • Challenge.gov • F6S Website • rocgrowth • Draper Competition • eMerge Americas • Trend Hunter's Future Festival • Rochester Venture Challenge • Stadia Ventures Accelerator Program • TAMID Tank <p>http://www.rit.edu/research/simonecenter/grants-and-funding</p>
	<p>Konkurss Video Pitch konkurss http://www.rit.edu</p>	<p>Studentiem jāizveido 2 min garš video un jāapraksta uzņemtās idejas biznesa modeli. Balva uzvarētājkomandai 300 - 700EUR</p>
	<p>Konkurss Valeo Innovation Challenge http://www.rit.edu</p>	<p>Atlasītajām komandām (2-5 cilvēki) jāizveido prototips (fiziskais modelis, programma, vietne, uzņēmējdarbības modelis vai cits) par piešķirto finansējumu 5000\$</p>
	<p>Konkurss Tiger Tank http://www.rit.edu</p>	<p>Agrīnās stadijas produktu biznesa ideju konkurss. Balvā apmaksāta daļība biznesa programmā un/vai naudas balvas 250 – 2000\$.</p>

<p>Konkurss Innovative Access Technology Product Competition http://www.rit.edu</p>	<p>Konkursa kārtība tiek atlasītas 5 labākās studentu agrīnās stadijas produktu idejas, kuras piedalās tehnoloģiju konferencē un cīnās par naudas balvu 2500\$. Konferencē piedalās zinātnieki, uzņēmēji, studenti.</p>
<p>Konkurss Business Model Competition http://www.rit.edu</p>	<p>Biznesa plāna konkurss, vērtē ārējie eksperti-uzņēmēji un uzņēmējdarbības pakalpojumu sniedzēji. Vērtē biznesa plāna potenciālo izdošanos.</p>
<p>Sacensības Zibens Bizness</p>	<p>uzņēmējdarbības sacensības 3 dienu periodā, kuru laikā studenti no sākuma rada biznesu un mēģina to pārdot</p>
<p>Inovatoru stunda http://www.rit.edu</p>	<p>Iknedēļas sapulce, kurā tiek apspriestas inovatīvas idejas, to realizēšana. Sapulcē piedalās pētnieki un citi eksperti, kas palīdz studentiem ar padomiem ideju realizēšanā.</p>
<p>Interēšu grupu saieti (meetups)</p>	<p>neformāla tikšanās, kas pulcē noteiktas cilvēku grupas ar kopīgām interesēm, kuri apspriež noteiktas tematikas pasākumus, parasti prezentāciju un tālāk diskusiju veidā. Saukti arī par mītapiem.</p>
<p>Darba grupas / darbnīcas Simone Center Workshops http://www.rit.edu</p>	<p>Darbnīcu ietvaros studenti var attīstīt savas biznesa koncepcijas, idejas, tiek sniegta palīdzība prototipēšanā vai konkursa / programmu pieteikumu rakstīšanā.</p>
<p>Radošā laboratorija Latvenergo radošā laboratorija</p>	<p>Jebkurš interesents var darboties laboratorijā, izstrādājot savu pētniecisko darbu, bakalaura, maģistra darbu vai savas intereses vadīts, izmantojot laboratorijas instrumentus un iekārtas</p>

<p>Prototipēšanas studija LU <i>FabLab</i> prototipēšanas studija</p>	<p>BI dalībnieki var darboties laboratorijā, izstrādājot savu pētniecisko darbu, izmantojot laboratorijas iekārtas.</p>
<p>Prototipēšanas studija <i>The Lab – IdeaLab</i> darbnīca</p>	<p>Jebkurš interesents var darboties laboratorijā, izstrādājot savu pētniecisko darbu, izmantojot laboratorijas iekārtas</p>
<p>Vasaras skola Summer Startup http://www.rit.edu</p>	<p>intensīva vasaras inkubācijas programma, kurā studenti iegūst stipendiju, lai attīstītu savu biznesa ideju.</p>
<p>Vasaras skola MAGIC Co-Up http://www.rit.edu</p>	<p>atbalsts vasaras mēnešos multidisciplinārai studentu komandai, kas orientēta uz jaunuzņēmuma izveidošanu (jābūt zināmām iestrādēm)</p>
<p>Vasaras skola DiscoverRIT http://www.rit.edu</p>	<p>Ievadkurss - pirms orientēšanās programma ienākošajiem pirmkursiem un studentiem, kas iepazīstas ar jauninājumiem un uzņēmējdarbību universitātē</p>
<p>Vasaras skola Silicon Valley Innovation Academy https://summer.stanford.edu/silicon-valley-innovation-academy/who-should-apply/ (maksas pasākums)</p>	<p>Programma ļauj izprast inovāciju procesu empīriskās mācīšanās ceļā, konceptu novedot līdz agrās attīstības produktam. Komandā jābūt uzņēmējam (ar ideju) un projekta vadītājam (menedžē procesus), atkarībā no projekta veida nepieciešami papildus biedri ar zināšanām tehnoloģijās, inženierzinātnēs, mārketingā, finanšu vadībā utt.</p> <p>Visiem komandas dalībniekiem jābūt interesei un spējai mācīties vienā vai vairākos šādos virzienos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzņēmējdarbība • Dizaina domāšanai (design thinking) • Jaunuzņēmumu kultūra un inkubatori • Radoša problēmu risināšana • Inovatīvs komandas darbs

	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnoloģijas un inovācijas <p>Mācību procesa laikā students izveido minimāli dzīvotspējīgi produktu, iedod to patērētājiem, fiksē tā reakciju un uzvedību, ņem vērā un izmanto uzlabota produkta versijas izstrādē.</p> <p>Programmas posmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veiksmīgu prezentāciju (pitch) paņēmieni • problēmsituāciju identificēšana un risināšana • runāšana ar cilvēkiem • komandas formēšana • eksperimentēšana un prototipēšana utt.
<p>Vasaras skola Studio 930 http://www.rit.edu</p>	<p>Lielāko rūpnieciskā dizaina studiju konsultantu komanda, kas strādā ar studentu vadītajiem uzņēmējdarbības projektiem</p>
<p>Stipendija Inovāciju izaicinājuma stipendija http://www.rit.edu</p>	<p>Nelielas stipendijas studentiem, lai sekmētu novatoriskas projekta idejas.</p>
<p>Mācību konference RIT Entrepreneurs Conference http://www.rit.edu</p>	<p>Vienas dienas apmācības kā uzsākt biznesu – uzstājās akadēmiķi un praktiķi ar teoriju un praktiskām nodarbībām.</p>
<p>Investoru piesaistes konference Jaunuzņēmumu konference <i>TechChill</i></p>	<p>Studentu dalība konferencē ar mērķi prezentēt savas idejas un piesaistīt investorus, atrast domu biedrus, paplašināt kontaktu tīklu.</p>
<p>Investoru piesaistes konference <i>Digital Freedom Festival</i></p>	<p>Startup ideju konkurss un meistarklases</p>

<p>Pūļa finansējuma platforma Fundwise</p>	<p>Dalībnieks publicē savu projektu (biznesa ideju) platformā uz noteiktu laiku, jebkurš sabiedrības loceklis var investēt dažādos projektos, saņemot pretī uzņēmuma daļas jeb kļūstot par uzņēmuma līdzīpašnieku</p>
<p>Inovāciju Festivāls Imagine RIT Innovation and Creativity Festival http://www.rit.edu</p>	<p>Inovatīvu studentu ideju prezentācijas, demonstrācijas, izstādes + mūzikas festivāls</p>
<p>Biznesa inovāciju programma Business Innovation Programme https://www.southampton.ac.uk/careers/students/work-experience/business-innovation-programme.page</p>	<p> piedaloties 8 nedēļu ilgā projektā, tiek attīstītas studentu biznesa spējas, darbs komandā, problēmu risināšanu spējas.</p>
<p>Inovatīvās sadarbības programma Collaborative Innovation Program https://mackinstitute.wharton.upenn.edu/students/collaborative-innovation-program/</p>	<p>Apvieno studentus ar biznesa līderiem un pētniekiem inovāciju vadības pētījumos un to praktiskajā pielietojumā. Programmas ietvaros studenti sadarbojās ar universitātes partnerorganizācijām, risinot to problēmjaudājumus. Par dalību programmā piešķir KP.</p>
<p>Pirmsinkubators Programma no inovācijas uz komercializāciju http://www.qu.edu.qa/preincubator/</p>	<p>Vienas nedēļas pirmsinkubatora programma, lai sagatavotu kandidātus iekļūšanai Biznesa inkubatorā. <u>Pirmsinkubators – process starp idejas koncepciju un idejas realizēšanas uzsākšanu.</u></p>
<p>Pirmsinkubators KTH Innovation pre-incubator https://www.kth.se/en/innovation/forinkubator/om-kth-innovations-forinkubator-1.414438</p>	<p>Atbalsta agrīnas stadijas jaunuzņēmumus, 12 mēnešu programma, kas sadalīta 4 fāzēs (dalībai katrā nākamajā fāzē jābūt apstiprinātai). Piedāvā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biznesa treniņš (coaching) • Darbnīcas (workshops) • Strukturēts projekta process • Koprades telpa un tīklošanās • Komerciālais atbalsts - pieeja resursu datu bāzei (investori, komunikācijas atbalsts, tīkli, IĪ juristi utt.).

	Pirmsinkubators IdeaLab	Pirmsinkubators nodrošina pieeju ekspertu konsultācijām, mentoringam, koprades telpām, tīklošanai ar industriju un investoriem, tehniskajam atbalstam produkta izstrādē, grāmatvedībai, jurista pakalpojumiem un pieeju fondam.
--	-----------------------------------	---

Stimuli un barjeras augstskolas un industrijas sadarbībai

Augstskolas – stimuli un barjeras

Aptaujātie zinātnisko institūciju pārstāvji kā augstskolas un industrijas sadarbības veicinošus stimulus piemin citu veiksmes stāstu pieejamība, vairāku atbalsta mehānismu pieejamība, jauniešu tieksme pēc zināšanām (ViA), jaunu zināšanu un prasmju veidošanu studējošiem un docētājiem (RTU), finansiālais atbalsts, kontaktu tīkla attīstīšana (LJA), starpdisciplināras programmas izveide (RSU). Tika minēti arī šādi stimuli: praktisku iemaņu un kompetenču attīstīšana (sociālo, profesionālo) studentiem, zinātniskā un akadēmiskā personāla iemaņu attīstīšana, mācību iestādes prestiža paaugstināšana, potenciālu darba vietu nodrošināšanas iespējas studentiem, iespēja radīt jaunus produktus un ietekmēt situāciju tirgū, iespēja pilnveidot studiju procesu, birokrātiskā sloga mazināšana, iespēja paplašināt sadarbību ar industriju, iespēja paaugstināt kvalifikāciju, zinātnisko pētījumu komercializēšana.

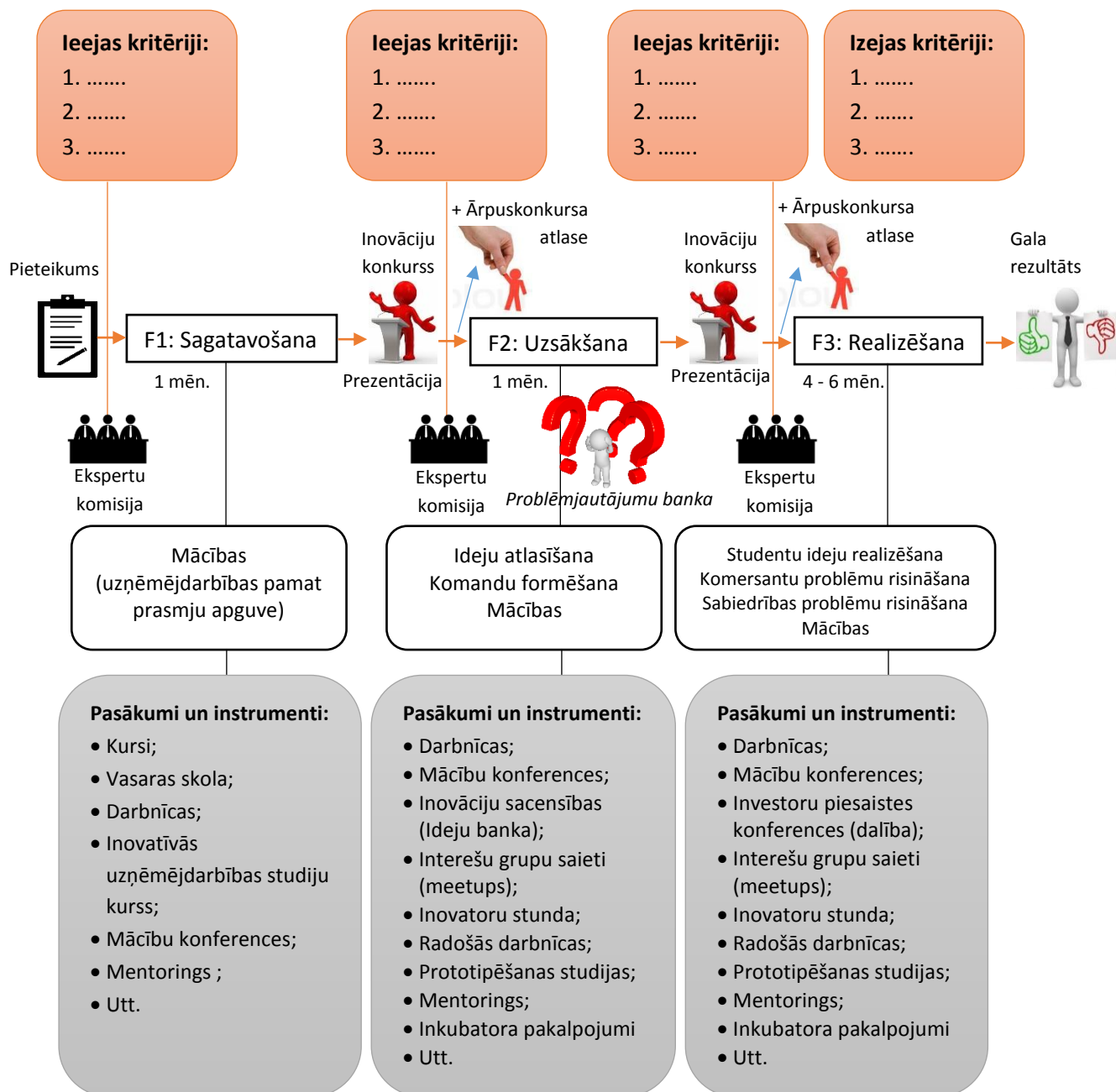
Savukārt kā barjeras sadarbībai ar industriju tiek minēta nepietiekama zinātnisko institūciju darbaspēka kapacitāte (spējas iesaistīties), atšķirīga izpratne par iespējamajiem izpildes termiņiem industrijas un augstskolu starpā, industrijas-augstskolu-pašvaldību sadarbības uzsākšanas un procesu vadlīniju / metodoloģijas trūkums (ViA), valsts budžeta finansējuma trūkums sadarbības attīstībai un sadarbībā iesaistītā personāla motivēšanai, finansējuma trūkums izstrādāto produktu un tehnoloģiju aprobēšana pirms to lietošanas industrijā, ilgspējīga ilgspējīga finansējuma trūkums prototipēšanai un rūpnieciskiem pētījumiem, kuros varētu iesaistīt studējošos, ierobežotas iespējas nodrošināt studentiem apmeklēt augsta līmeņa zinātniskos forumus un izstādes (RTU). Viens no būtiskiem šķēršļiem, kas tiek minēts no intervēto augstskolu puses, kur dibinātāji ir privātpersonas, ir nevienlīdzīgi nosacījumi augstskolu attīstībā. Kā šķēršļi tiek minēti iepirkumu procedūras, kas kavē sadarbības realizāciju un ierobežotas tiesības veidot jaunuzņēmumus (tostarp start-up, spin-off u.c.) ar augstskolas kapitāla daļām, ko regulē attiecīgie normatīvie akti. Kā viens no kavējošiem faktoriem intervijās tika minēta arī mācībspēku (akadēmiskā personāla) motivācija. Augstskolu mācībspēki norāda, ka sadarbība ar industriju tiem nedod papildu kritērijus, kandidējot uz vēlētajām akadēmiskā personāla amata pozīcijām (galvenokārt norādīti asociētie profesori, profesori). Analizējot publiskajā telpā pieejamos ārvalstu augstskolu sadarbības modeļus ar industriju, līdzīgi gadījumi par akadēmiskā personāla nevēlēšanos iesaistīties augstskolas un industrijas sadarbībā ir atzīmēti vairākkārt, kā risinājums parasti ir ierosinājums veikt izmaiņas regulējošajos normatīvajos aktos. Pie citiem šķēršļiem tika minēti arī: sarežģīts organizatoriskais process, augsta birokrātija, zema studentu motivācija, studentiem trūkst kompetences, laika trūkums, zema uzņēmuma darbinieku iesaiste, neskaidrības par intelektuālo īpašumu, komunikācijas problēmas, augstskolas un industrijas sadarbība nav integrēta studiju procesā, netiek piešķirti kredītpunkti, industrija neuzticas augstskolām, vēlme no uzņēmumu puses lēti iegūt risinājumu, rezultāts neatbilst uzņēmumu gaidām, pozitīvu pieredzes stāstu un atbilstošas infrastruktūras trūkums.

Uzņēmumi – stimuli un barjeras

Barjeras, ko uzņēmumi minēja sadarbībā ar augstskolām: trūkst informācijas par sadarbības iespējām, nav izvirzīti problēmjautājumi, ko varētu piedāvāt risināt projekta ietvaros, augstskolās nav kompetenču, kas nepieciešamas problēmsituāciju atrisināšanai, zema studentu interese un motivācija, neaktīva uzņēmuma darbinieku iesaiste, sarežģīts sadarbības organizatoriskais process, zema augstskolas akadēmiskā un zinātniskā personāla interese, uzņēmumā nav cilvēkresursu, uzņēmumā nav laika resursu, uzņēmumā nav finanšu resursu, neskaidrības par to, kam piederēs intelektuālais īpašums, pārāk lēns projekta attīstības process, uzņēmuma specifiskai atbilstoši projekti pārāk sarežģīti studentiem, augstskola neprot pārdot savu ideju/produktu, studentiem trūkst zināšanu, neveiksmīga pieredze sadarbībā ar studentu inovāciju projektiem, neveiksmīga un nepietiekama augstskolas/studentu komunikācija, nav ieinteresētības un motivācijas.

Stimuli, kas uzņēmumu aptaujas laikā tika identificēti veiksmīgas augstskolas un industrijas sadarbībai: iespēja lēti iegūt risinājumu; esošie labie personīgie kontakti ar augstskolas darbiniekiem; studentu projekti kalpo kā jauno darbinieku piesaistes un atlases rīks; iesaistoties uzņēmumam ir iespēja ietekmēt izglītības procesa īstenošanu; iespēja iesaistīt augstskolu studentus, sniedzot labumu sabiedrībai; dalība projekta izstrādē nodrošina uzņēmuma darbinieku profesionālo izaugsmi; iespēja izstrādāt jaunus, inovatīvus risinājumus, iesaistot ārējo resursu kompetences, pieredzi, prasmes; uzņēmuma darbiniekiem projektos jāiesaistās minimāli; uzņēmuma darbiniekiem jāiesaistās maksimāli; mazināts birokrātiskais slogs; augstskolas palīdzība uzņēmuma problēmas definēšanā; skaidra komunikācija, konkrēts universitātes piedāvājums; informācija par citiem līdzīgiem projektiem; pieejams ārējais finansējums; attīstība (indivīda, organizācijas līmenī); karjeras iespējas; prestižs; iespēja (studentiem, mācītbspēkiem) lietot teoriju praksē.

Studentu inovāciju programmas struktūras piemērs

Studentu inovāciju programma tiek īstenota 3 fāzēs un students var iesaistīties jebkurā no fāzēm (ārpus konkursa atlase uz 2. un 3. fāzi) atkarībā no sava sagatavotības līmeņa un idejas inovativitātes, aktualitātes un dzīvotspējas. Programma ļauj izprast inovāciju procesu empīriskās mācīšanās ceļā, konceptu novedot līdz agrās attīstības produktam.

1. Sagatavošanas fāzē studenti apgūst inovatīvās uzņēmējdarbības pamatelementus, piemēram, darbnīcu ietvaros tiek apgūtas inovatīvās uzņēmējdarbības kompetences, darbs komandā, dizaina domāšana, tīklošanās, investoru piesaiste, tiek sniegts atbalsts prototipēšanā vai konkursa / programmu pieteikumu rakstīšanā utt. Pirmās fāzes beigās studenti izstrādā savas ideju koncepciju un sagatavo īsu idejas prezentāciju, ar kuru viņi konkursa kārtībā sacenšas par iekļūšanu programmas 2. fāzē. Konkursā ar savas idejas prezentāciju var piedalīties arī studenti, kuri nav apguvuši programmas pirmo fāzi, bet kuriem ir pamata zināšanas inovatīvajā uzņēmējdarbībā (piemēram, iziets Inovatīvās uzņēmējdarbības studiju kurss vai ir apmeklēti Inovatīvās uzņēmējdarbības kursi). Tāpat atkarība no apstākļiem (brīvo vietu skaits programmā, finansējuma apjoma utt.) var paredzēt ārpuskonkursa atlasītu studentu idejām, kuri programmas 2. fāzei vēlās pievienoties pēc konkursa termiņa beigām. Ideju un prezentāciju kvalitāti vērtē Inovāciju Komisija, kuras sastāvā ir iekļauti eksperti ar atbilstošu zinātnisko un biznesa attīstības kompetenci un pieredzi, tostarp jaunuzņēmumu (start-up) dibinātāji un citi uzņēmēji, nozaru vai tehnoloģiju eksperti.

2. programmas fāzē tiek formētas starpdisciplināras studentu komandas (patstāvīgi vai ar augstskolas, mentora, komersanta vai citas iesaistītās puses palīdzību) un uzsākts darbs pie idejas formulēšanas un izstrādes. Studenti iesniedz savas idejas konceptu vai no izveidotās Ideju bankas izvēlās risināt sabiedrībai nozīmīgu problēmu vai konkrētu pasūtītāja problēmu. Veidojot komandu, ir būtiski ne tikai apvienot dažādas zinātnes nozares, bet arī iesaistīt cilvēkus ar dažādām kompetencēm sekmīgas idejas attīstībai. Komandā jābūt idejas autoram, biedram ar zināšanām uzņēmējdarbībā un biedram ar zināšanām projekta vadībā, kā arī atkarībā no projekta veida nepieciešami papildus biedri ar zināšanām tehnoloģijās, inženierzinātnēs, mārketingā, finanšu vadībā utt. Katram dalībniekam ir jāstrādā pie savas specifikas, taču visiem komandas dalībniekiem jābūt interesei un spējai mācīties vienā vai vairākos šādos virzienos: uzņēmējdarbība, dizaina domāšanai, jaunuzņēmumu kultūra un inkubatori, radoša problēmu risināšana, inovatīvs komandas darbs, tehnoloģijas un inovācijas utt., kas darbnīcu un citu pasākumu veidā studentiem tiek nodrošināts programmas ietvaros.

Komandām tiek nodrošināti pirmsinkubācijas pakalpojumi - pieeju ekspertu konsultācijām, mentoringam, koprades telpām, tehniskajam atbalstam produkta izstrādē, grāmatvedībai, jurista pakalpojumiem utt.

Otrās fāzes beigās studentiem jāizveido un jāprezentē savas idejas koncepcijas prototips, ar kuru viņi konkursa kārtībā sacenšas par iekļūšanu programmas 3. fāzē. Prototips var būt arī kā programmas gala rezultāts, piemēram, ja komersants izvēlās iegādāties studenta ideju vai iestrādni esošajā stadijā.

3. programmas fāzē studenti strādā pie idejas attīstības, testēšanas un gala realizēšanas. Piemēram, fiksē patērētāju reakciju un uzvedību uz produktu, ņem vērā un izmanto uzlabota produkta versijas izstrādē, veic eksperimentālus vai rūpnieciskus testus produkta ekspluatācijas pārbaudei, izstrādā biznesa plānu utt.

Ieguldot studentu pētniecībā, pastāv augsts investīciju riska līmenis, līdz ar to jāņem vērā, ka studentu gala projekti var būt gan veiksmīgi, gan neveiksmīgi.